

Številka: 0070-19/2016/31
Ljubljana, 18.7.2017
EVA 2016-3340-0019
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o Slovenski matici – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... redni seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
SKLEP
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o Slovenski matici – prva obravnava in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo.
mag. Lilijana Kozlovič generalna sekretarka
– Priloge: predlog zakona.
– Prejmejo:
1. Državni zbor RS
2. Ministrstvo za kulturo RS
3. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
4. Ministrstvo za finance RS
5. Urad Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu
6. Slovenska matica
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
mag. Igor Teršar, generalni direktor Direktorata za ustvarjalnost MK Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve MK dr. Helena Jaklitsch, sekretarka

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
Anton Peršak, minister Damjana Pečnik, državna sekretarka mag. Igor Teršar, generalni direktor Direktorata za ustvarjalnost MK Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve MK dr. Helena Jaklitsch, sekretarka		
5. Kratek povzetek gradiva:		
(Izpolnite samo, če ima gradivo več kakor pet strani.)		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	0	46.993,99	46.993,99	46.993,99
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport	3330-13-0015 Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	PP 160171	0	25.304,46
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Kratka obrazložitev

Zakon ima posledice za državni proračun. Na letni ravni bo potrebno okvirno zagotoviti skupen znesek v višini 72.298,45 evrov. Od tega ministrstvo, pristojno za kulturo, v višini 65 % ter ministrstvo, pristojno za znanost, v višini 35 % od celotnega zneska.

Sredstva za izvajanje zakona bodo zagotovljena v okviru proračunskih možnosti ministrstva, pristojnega za kulturo, ter ministrstva, pristojnega za znanost, na način, kot to določa 5. člen predlaganega zakona.

Sredstva, ki naj bi jih v skladu s predlaganim zakonom zagotovilo Ministrstvo za kulturo bodo zagotovljena na posebni proračunski postavki, oblikovani pri pripravi predloga sprememb proračuna za leto 2018. V ta namen je v aplikaciji »SAPPRA« že odprt nov ukrep »Slovenska matica« pod šifro 3340-18-0013.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Slovensko matico v letu 2017 financira preko Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, in sicer preko Javnega razpisa za sofinanciranje aktivnosti v zvezi s promocijo slovenske znanosti v tujini in povezovanje znanstvenih dosežkov v letu 2017, zato financiranje Slovenske matice v tem letu v delu, s katerim se financira naloge s področja znanosti, še ne bo potekalo po novem zakonu. Za leto 2018 so sredstva v višini 25.305 EUR načrtovana na PP 160171, ukrep 3330-13-0015, konto 4120 Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam. S tem se bodo zmanjšala sredstva za Javni razpis za promocijo slovenske znanosti v tujini in povezovanje znanstvenih dosežkov, saj Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sprejetem proračunu za leto 2018 nima načrtovanih dodatnih sredstev za financiranje Slovenske matice.

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Datum objave: 2. 9. 2016

Osnutek zakona je bil objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo in e-demokracije. Javna obravnava je trajala do 3. oktobra 2016. Predlog zakona je bil neposredno poslan Nacionalnemu

svetu za kulturo, Kulturniški zbornici Slovenije in Slovenski matici.

Mnenja in predloge ja podalo društvo Slovenska matica, ki so bila nato usklajevana še na sestankih.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Anton Peršak
minister

**ZAKON
O SLOVENSKI MATICI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Slovenska matica ima tradicijo 153 let nepretrganega kulturnega in znanstvenega dela, kar je za tovrstne ustanove redkost tudi v Evropi.

Slovenska matica je bila na pobudo mariborskih rodoljubov ustanovljena leta 1864 s prostovoljnimi prispevki izobražencev, trgovcev in podjetnikov, da bi v slovenskem jeziku tiskala zahtevnejša dela z najrazličnejših področij, dvigovala raven izobraženosti in znanja, ustvarjala slovensko terminologijo za različne stroke itd. Pri večjih evropskih narodih so tovrstne naloge opravljale univerze in akademije, slovenski narod, ki je bil le manjši narod v večnarodni Habsburški monarhiji, pa tedaj tovrstnih ustanov še ni imel. Pri večini slovanskih narodov, ki niso imeli svoje državnosti, so v te namene ustanovili narodne matice, temu zgledu so sledili tudi slovenski izobraženci. Da ne bi zaostajali v kulturnem in znanstvenem razvoju, so morala naloge, ki so jih pri večjih narodih opravljale državne poklicne ustanove, prevzeti ljubiteljska kulturna društva, ki so jih Slovenci ustanovljali po demokratizaciji življenja v avstrijskem delu monarhije v šestdesetih letih 19. stoletja. Slovenci so bili pri tem na slabšem tudi v primerjavi z drugimi slovanskimi narodi v tem delu monarhije, saj so Poljaki in Čehi, sklicujoč se na svoje zgodovinske pravice, od centralnih državnih oblasti iztržili več pravic.

Takratna Avstrija je podpirala ustanavljanje tovrstnih društev, kar potrjuje tudi osebni prispevek cesarja Franca Jožefa za ustanovitev tega združenja (v znesku 500 goldinarjev). Svoj vrhunec je Slovenska matica doživela na začetku 20. stoletja, ko so njene knjige izhajale v velikih nakladah in je vzdrževala stike z univerzami in akademijami od Londona do Peterburga, kar dokazuje, da je Slovincem nadomeščala ustanove, ki so jih imeli narodi, ki so dosegli oblikovanje svojih nacionalnih držav, ustanovljene kot osrednje državne poklicne ustanove. Med prvo svetovno vojno je prišla v konflikt z oblastjo zaradi izdaje knjige o ravnanju avstrijskega vojaštva v anektirani Bosni, zato je bila njena posest konfiscirana. Med obema vojnoma je nadaljevala delo in pomagala pri ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti (sedanje Slovenske akademije znanosti in umetnosti). Septembra 1941 se je v prostorih Slovenske matice nezakonito na svojem prvem zasedanju sestal kulturni plenum OF, leta 1944 je bilo njeno delo z dekretom nemške uprave drugič ustavljeno, spet zaradi knjižnih izdaj, med njimi geografske monografije Slovenija. Po drugi svetovni vojni se je s težavo pobrala na noge, novim oblastem se je zdela ustanova preveč konservativna in premoženje je bilo nacionalizirano. Vendar je prevladalo stališče, da je treba Slovensko matico obdržati in njeno delo subvencionirati.

Kljub spremenjenim državnim okvirom in kulturnopolitičnim okoliščinam, v katerih je delovala, je Slovenska matica vseskozi sledila ciljem svojih ustanoviteljev pred več kot stoletjem in pol. Danes je znanstvena in kulturna ustanova, ki prireja znanstvena srečanja o najrazličnejših vprašanih slovenske kulture in družbe ter njene prihodnosti. Hkrati je založba, ki skrbi za izdajanje kakovostnih in izvernih del ter prevodov humanistike, naravoslovja in tehnike. Je pomembno središče kulturne in znanstvene dejavnosti v Sloveniji in zamejstvu, ki združuje več kot 300 rednih in častnih članov – vrhunskih umetnikov, znanstvenikov in kulturnih delavcev –, pri njenem delu pa sodeluje tudi veliko zunanjih sodelavcev. Svoje kulturne in znanstvene naloge uresničuje, poleg rednega dela v področnih delovnih sekcijah, tudi s številnimi javnimi kulturnimi prireditvami, simpoziji, predavanji, okroglimi mizami in vrhunsko založniško dejavnostjo.

Kar Slovensko matico še danes razlikuje od sorodnih ustanov, je njeno poslanstvo pri zbliževanju izobražencev zelo različnih usmeritev. Matica tako izkazuje javni interes na različnih področjih kulturnega in znanstvenega delovanja. Zaradi kulturne tradicije, ki izhaja iz 19. stoletja, pri

zahodnoevropskih narodih takšnih matic ni in zato njen položaj skozi zgodovino in danes ni primerljiv z znanstvenimi in kulturnimi ustanovami v zahodnoevropskih državah.

Na kulturnem področju pripravlja Slovenska matica predstavitve in pogovore o knjigah in književnikih, simpozije, predavanja in okrogle mize, na katerih so v ospredju posamezna vprašanja iz preteklosti ali aktualne težave, s katerimi se srečujemo Slovenci in Slovenija. Posebnost večjih simpozijev ali okroglih miz v organizaciji Slovenske matice je v tem, da, v nasprotju z večino slovenskih kulturnih in znanstvenih ustanov, ki na tovrstnih prireditvah združijo strokovnjake ožjih strokovnih usmeritev, na prireditvah Slovenske matice sodelujejo strokovnjaki zelo različnih profilov in usmeritev. Je tudi med danes redkimi organizatorji, ki na svojih prireditvah redno gosti izobražence iz celotnega slovenskega etničnega prostora.

Enako velja tudi za prireditve, na katerih se izkazuje javni interes na področju znanstvenega delovanja. Na simpozijih v organizaciji Slovenske matice družno sodelujejo strokovnjaki iz humanističnih, naravoslovnih, tehniških in medicinskih znanosti, česar na ožje usmerjenih znanstvenih srečanjih skoraj ni več mogoče srečati. Še poseben javni interes v znanstveni dejavnosti pa Slovenska matica izkazuje v znanstvenem založniškem programu. Potem, ko so bila v času tranzicije največja slovenska založniška podjetja privatizirana, je začela njihova programska politika močnejše slediti tržnemu interesu po dobičku. V nasprotju z njihovo dejavnostjo, v kateri so zamrle nekdanje pomembne zbirke, je Slovenska matica ohranila ali še okreplila izdajanje knjig v zbirkah, kot je Filozofska knjižnica, ali celo začela izdajati nove zbirke, npr. Zgodovina držav in narodov. Izdaje tovrstnih knjig oziroma zbirk v pretežno k dobičku usmerjeni dejavnosti zasebnih založniških podjetij nimajo takšnega mesta, kot ga imajo pri Slovenski matici.

Leta 2014 je Slovenska matica praznovala 150 let svojega nepretrganega delovanja, kar jo tudi v Evropi uvršča med najstarejše tovrstne kulturne ustanove. Sodeluje tudi s sorodnimi maticami drugih slovanskih narodov.

Slovenska matica ima status društva v javnem interesu, pri tem pa je njeno financiranje, kljub vsestransko prepoznavnemu pomenu in tradicionalni vlogi v družbi, neurejeno, odvisno le od posamičnih subvencij Javne agencije za knjigo za del njene dejavnosti, občasnih sponzorjev in skromne podpore članstva in pristojnega ministrstva. To je razlog, da je njeno visoko strokovno delovanje, ki ga je zagotavljala v preteklih 153 letih, čedalje bolj ogroženo.

Ureditev statusa, delovanja in financiranja Slovenske matice podpira tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU). Slovenska matica je bila pobudnica ustanovitve SAZU pred drugo svetovno vojno, znanstveno delovanje obeh ustanov pa je programsko povezano. Tudi zato je v Statutu Slovenske matice v 29. členu določeno, da v primeru prenehanja njenega delovanja njeno premoženje prevzame SAZU.

Trajno rešitev nadaljnega delovanja Slovenske matice, ki je v javnem interesu, v tem trenutku lahko zagotovi le sistemska ureditev statusa in financiranja najnujnejših stalnih stroškov njenega delovanja, ki bo omogočila stabilno, vsaj v osnovnem obsegu manj obremenjeno programsko delovanje Slovenske matice.

Kratka zgodovina dela Slovenske matice

Slovenska matica je najstarejša slovenska kulturno-znanstvena institucija ki so jo leta 1864 v Habsburški monarhiji ustanovili slovenski izobraženci in gospodarstveniki, da bi tiskala slovenske znanstvene in leposlovne knjige ter se ukvarjala z znanstveno dejavnostjo. Istega leta je njeno ustanovitev potrdil cesar Franc Jožef. Njen prvi predsednik je bil Lovro Toman, prvi tajnik pa Fran Levstik. Kmalu je razvila široko založniško in znanstveno delovanje, ki je vrhunec doseglo ob prelomu stoletja. Med prvo svetovno vojno je bilo njeno delo za kratek čas ustavljeno in njeno premoženje konfiscirano. To se je zgodilo še enkrat leta 1944, ko je nemška uprava zaplenila celotno naklado Melikove Slovenije in drugih knjig. Septembra 1941 se je v prostorih Slovenske matice, pod pretvezo, da gre za sejo njenega predsedstva, sestal kulturni plenum OF pod vodstvom Prežihovega Voranca in Edvarda Kocbeka. Slovenska matica je spodbujala ustanovitev ljubljanske univerze in ji ob nastanku poklonila svojo bogato knjižnico. Pred drugo

svetovno vojno je Slovenska matica sodelovala pri ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti, po vojni pa je do danes obveljala kot eno osrednjih slovenskih kulturnih žarišč. Slovenska matica in njeni člani so vidno sodelovali v procesu slovenske demokratizacije, osamosvajanja in mednarodnega priznanja.

Matica danes

Delo Slovenske matice v današnjem času se deli na založniško in znanstveno ter kulturno-umetniško področje. Ob pomoči več kot 300 rednih članov Slovenska matica pripravlja poleg znanstvenih sestankov in javnih kulturnih prireditev tudi knjižne programe, ki pokrivajo različna področja humanistike, v manjši meri pa tudi naravoslovja in tehnike. Zbirka Filozofska knjižnica Slovenske matice, v kateri izhajajo najpomembnejša dela evropske in zunajevropske filozofije, je dosegla svojo 63. izdajo. Podobno kontinuiteto imajo knjižne izdaje zgodovinisja, umetnostne in slovstvene zgodovine in drugih vej humanistike ter leposlovja in spominske književnosti. Pomembno znanstveno delo razvija tudi na področju naravoslovja in tehnike. Posebno pozornost pri svojem znanstvenem, kulturnem in založniškem delu namenja izvorni slovenski ustvarjalnosti. Njeno delo sega v slovensko zamejstvo, ob tem sodeluje še z uglednimi evropskimi znanstveniki in umetniki. Znanstveno in kulturno delo poteka v odsekih, ki prirejajo pomembne in odmevne simpozije, okrogle mize in predavanja o slovenski preteklosti in perečih kulturnih, znanstvenih in družbenih vprašanih današnjega časa. Ob 140-letnici delovanja je predsednik dr. Janez Drnovšek na predlog SAZU Slovensko matico odlikoval z zlatim častnim znakom svobode Republike Slovenije za izjemen delež pri širjenju knjige in kulturnem ter znanstvenem poslanstvu med Slovenci.

150-letnica je potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, proslavili pa so jo z razstavo knjig v Narodni in univerzitetni knjižnici in pozneje v Univerzitetni knjižnici v Mariboru, s proslavo v Slovenski filharmoniji, znamko in dopisnico Pošte Slovenije, dokumentarnim filmom Televizije Slovenije in izdajo jubilejnega zbornika.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Financiranje Slovenske matice je bilo do leta 2001 urejeno tako, da so bile knjige in znanstvena srečanja financirani iz proračuna RS po vsakokratnih merilih Sekretariata, pozneje Ministrstva za kulturo, trije njeni uslužbenci pa so prejeli plače iz proračuna po tarifnih skupinah za delavce v kulturi. Leta 1994 je bil med Slovensko matico, Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za znanost podpisan Protokol o vsakoletnem financiranju določenega števila knjig, pozneje razširjen z aneksom za ponatise filozofskih izdaj. Po letu 2001, ko je bilo ustavljeno proračunsko pokrivanje plač za uslužbenice, je Slovenska matica sodelovala le še na javnih razpisih, pri katerih so bili v subvencije vključeni tudi neprogramski stroški. Danes iz javnih virov prejema samo sredstva, ki ne pokrivajo niti avtorskih honorarjev. To stanje je pripeljalo Slovensko matico v nevzdržen položaj, v katerem je njeno delo ogroženo v samem temelju. V času, ko so se vse slovenske založbe in celo književne družbe privatizirale, je edino Slovenska matica s sklepom upravnega odbora ostala javna institucija, ki pa zaradi neurejenega financiranja čedalje težje tekmuje s komercialnimi založbami in znanstvenimi zavodi, ki jih v celoti financira država. Cilj predloga zakonske ureditve je torej ureditev osnovnega systemskega financiranja, ki ga je bila Slovenska matica deležna v preteklosti in bo tudi v prihodnje omogočalo vzpostavitev najosnovnejših pogojev, v katerih bo lahko nadaljevala svoje delo v obsegu, primerljivem s preteklimi zgodovinskimi obdobji, v katerih je bilo njeno delovanje za slovensko nacionalno identiteto nepogrešljivo. Glede na globalna dogajanja našega časa ni prav nobenega razloga, da bi se smeli vlogi Slovenske matice v tem zgodovinskem trenutku odpovedati, saj je njeno delovanje za slovensko družbo danes še bolj nepogrešljivo, hkrati pa v nobenem pogledu ni primerljivo z delom zasebnih ustanov, posebej založb, usmerjenih v dobiček, ali nevladnih producentskih organizacij.

Glede na vse naštetu je bilo delovanje Slovenske matice že doslej in je tudi poslej v javnem interesu in še vedno povezano s cilji, ki so jih zastavili ustanovitelji leta 1864. Slovenska matica

skrbi in mora skrbeti za dostopnost pomembnih domačih in tujih (prevedenih) kakovostnih leposlovnih in filozofskih ter znanstvenih del, ki glede na zmožnosti slovenskega knjižnega trga nikakor ne morejo doseči pokritja upravičenih stroškov nastanka (prevoda), tiska, promocije, distribucije idr. stroškov, zato pri tovrstnih izdajah tudi običajna subvencija ne zadošča. Slovenska matica s svojim delovanjem še naprej skrbi tudi za sprotno oblikovanje slovenske strokovne terminologije s spodbujanjem nastajanja in izdajanjem del na že opisanih deficitarnih področjih filozofije in znanosti. Z organizacijo okroglih miz, simpozijev in javnih razprav o posebnih vprašanih prispeva k ohranjanju dialoga v družbi na področjih, ki so ključna za razvoj in živost mišljenja, znanosti in duhovne ustvarjalnosti. S tem svojim delovanjem prispeva in skrbi za oblikovanje in ohranjanje slovenske kulturne in narodne identitete.

2.2 Načela

Zakon izhaja iz temeljnih načel zagotavljanja znanstvenega in umetniškega ustvarjanja ter skrbi za oblikovanje in ohranjanje slovenske kulturne in narodne identitete z zagotavljanjem pogojev za:

- kulturno ustvarjalnost in dostopnost kulturnih dobrin,
- uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika,
- oblikovanje slovenske strokovne terminologije.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Glede na opisano stanje je možnosti za stabilizacijo delovanja Slovenske matice več: po eni bi financiranje Slovenske matice potekalo v okviru SAZU, kar bi povzročilo pravno-statusne nejasnosti in nesmotrno dodatno administriranje, po drugi bi Slovenska matica v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo postala javni zavod, a bi s tem izgubila dosedanje samostojnost (tudi nepremičnine, ki jih upravlja), njeno delovanje bi bilo treba na novo opredeliti v okviru možnosti izvajanja javne službe, ki je poslanstvo javnih zavodov, kar pa bi posledično pomenilo popolnoma drugačen ustroj in s tem tudi njeno bistveno okrnjeno delovanje.

b) Način reševanja:

Edina primerna možnost je po vsem navedenem sprejetje posebnega zakona o Slovenski matici, ki bo Republiko Slovenijo zavezal k financiranju osnovnega dela njenega programa in najosnovnejših stalnih stroškov njenega delovanja. Edini način, da se to zgodi, je torej ureditev posebnega statusa Slovenske matice, ki mora biti glede na njen poseben zgodovinski in aktualni položaj urejen s posebnim zakonom (*lex specialis*); ta v okviru kulturnopolitičnega sistema določi najosnovnejše okvire financiranja in nadzora države v delu, v katerem gre za smotrnost in namenskost porabe javnih sredstev. V tem delu se torej financira in nadzira na način, primerljiv z javnimi zavodi v kulturi.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije, Evropske unije in s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo. Gre za posebni zakon, ki pa je ob upoštevanju posebnosti avtonomnega položaja Slovenske matice umeščen v sistemsko okolje, določeno z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo, posebej v delu, ki se dotika načina financiranja in nadzora nad namenskostjo in smotrnostjo porabe javnih sredstev. Tovrsten pristop je na področju kulture običajen, ko se ob stičišču javnega interesa in neizogibne avtonomije subjektov, ki je temeljni pogoj za njihovo celovito udejanjanje, oblikujejo posebne zakonodajne rešitve (prim. Zakon o Radioteleviziji Slovenija, SAZU, Inženirski akademiji Slovenije itd.).

d) Usklajenost predloga zakona:

Osnutek zakona je bil 2. septembra 2016 objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo in e-demokracije. Javna obravnava je trajala do 3. oktobra 2016. Predlog zakona je bil neposredno poslan Nacionalnemu svetu za kulturo, Kulturniški zbornici Slovenije in Slovenski matici.

Mnenja in predloge ja podalo društvo Slovenska matica.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon ima posledice za državni proračun. Sredstva za izvajanje zakona bodo zagotovljena v okviru proračunskih možnosti ministrstva, pristojnega za kulturo, in ministrstva, pristojnega za znanost, na način, kot to določa 5. člen predlaganega zakona. Na letni ravni bo treba okvirno zagotoviti skupen znesek v višini 72.298,45 evra. Od tega prispeva ministrstvo, pristojno za kulturo, 65 %, ministrstvo, pristojno za znanost, pa 35 % od celotnega zneska.

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Ministrstvo za kulturo bo sredstva zagotovilo na posebni proračunski postavki ob spremembi proračuna za leto 2018.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ima zagotovljena sredstva na PP 160171, ukrep 3330-13-0015, konto 4120 - Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona oziroma njegov predmet urejanja ne posega na področja, urejena s pravom EU.

Tradicija organiziranja v okviru tovrstnih organizacij je glede na specifični zgodovinski razvoj značilna za slovanske narode: bunjevskega, češkega, črnogorskega, hrvaškega, lužiškosrbskega, moravskega, poljskega, slovaškega, srbskega itd.

Matica hrvatska je bila ustanovljena leta 1842. Izdaja periodiko o umetnosti, kulturi in znanosti. Ob založniški dejavnosti prireja tudi kulturne in znanstvene dogodke, predstavitve knjig, znanstvene simpozije, okrogle mize, strokovna in znanstvena predavanja. Pri matici deluje tudi galerija Matice hrvatske, v kateri razstavljajo predvsem mladi umetniki. Zaradi tradicije delovanja je tudi Matica hrvatska pridobila status nacionalne organizacije, ki je med drugim financirana tudi iz državnega proračuna (oddelki po posameznih mestih pa iz lokalnih proračunov). Njena pravila, sprejeta leta 2014, zelo natančno urejajo njen ustroj, delovanje, pravice in dolžnosti članov, način financiranja in nadzor nad porabo sredstev. Letna dotacija državnega proračuna znaša od 0,65 do 1 milijona evrov.

Matica slovenská (Matica slovaška) je slovaška znanstvena in kulturna ustanova, ki se osredotoča na teme, povezane s slovaškim narodnim vprašanjem, v zadnjem času posebej v odnosu do EU. Prva od kulturnih institucij Slovakov je bila ustanovljena leta 1863, kot nasledek nacionalnih prizadevanj, da se vzpostavi temelje slovaškega znanstvenega in kulturnega delovanja, knjižnic in muzejev. Danes je urejena z Zakonom o Matici slovaški iz leta 1997. Financiranje matice je kljub temu dokaj nejasno in zapleteno. Zakonska opredelitev matice določa, da je verejnoprávna ustanovizeň – gre za besedno zvezo, ki je še najbližje naši osebi javnega prava, ustanovljen, da deluje v javno korist. Podobno je v Slovaški republiki opredeljena tudi javna radiotelevizija. Matica lahko prejema denar za svoje delovanje od države in hkrati posluje z lastnim premoženjem. Poleg tega prejema namenske donacije iz državnega proračuna Slovaške republike za izpolnjevanje drugih nalog. Matica pridobiva tudi sredstva od svojih članov, sponzorjev in iz Evropske unije

Matice česká (s sedežem v Pragi) je leta 1831 ustanovljena češka kulturna institucija in založba, ki jo je František Palacký pobudil v okviru češkega narodnega preporoda. Z ustanovitvijo Češkoslovaške

republike po 1. svetovni vojni je njeno financiranje prevzela država. Prekinitve in razmah delovanja so pogojevale zgodovinske okoliščine: nacistična okupacija, kratkotrajna obdobja demokratične oblasti 1946-49 in 1968 ter končno ločitev češko-slovaške državne povezave. Češka republika Češko matico oz. njeno predavateljsko, razstavno in založniško dejavnost finančno podpira preko Narodnega muzeja, kjer ima tudi svoj sedež (Václavské náměstí). Češka republika podpira še dve drugi Matici. Matica moravská (s sedežem v Brnu) je bila ustanovljena leta 1849 in po vseh ukinitvah ali omejitvah delovanja obnovljena 1990 ter od leta 1994 razvija obsežno raziskovalno in založniško dejavnost predvsem na področju zgodovinskih ved in v povezavi s Češko akademijo ter z usmeritvijo tudi v sosednji srednjeevropski prostor. Obnovená Matica Moravská je najnovejše društvo za popularizacijo moravske zgodovine, kulture in krajine. Matica slezská (Šlezjska matica) ima sedež v Opavi, podružnice pa v 16 krajih in od 1989 nadaljuje tradicijo 1877 ustanovljene Maticе opavské.

Matica srpska (s sedežem v Novem sadu) je srbska znanstvena in kulturna ustanova, ki ima danes skoraj 2.000 sodelavcev. Vključeni so v številne znanstvene in razvojne projekte v oddelku za književnost in jezik, oddelku za leksikografijo, oddelku za družbene vede, oddelku za naravoslovje, oddelku za likovno umetnost, oddelku za uprizoritvene umetnosti in glasbe ter oddelku rokopisov. Izdajajo deset periodičnih publikacij in monografije velikega pomena za srbsko kulturo in znanost. Knjižnica Maticе srpske ima več kot 3.500.000 knjig, njena galerija pa hrani bogato zbirko srbskih slik iz osemnajstega in devetnajstega stoletja. Vsako leto podeljuje tudi nagrade za dosežke na različnih področjih kulture in znanosti. Poseben zakon o Matici srpski ureja premoženjske in finančne vidike njenega delovanja, določa pa tudi način porabe sredstev v kulturne in izobraževalne namene. Njeno delovanje v skladu z zakonom financira država, v povprečni letni višini 0,4 milijona evrov.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon nima administrativnih posledic, ne uvaja novih postopkov, uresničuje se v okviru obstoječih sistemskih poti.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne predvideva posledic pri obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon nima posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Zakon nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo. Izvajanje zakona bosta spremljala ministrstvi, pristojni za kulturo oziroma znanost, ki bosta tudi spremljali njegovo izvajanje na podlagi programa dela in finančnega načrta ter letnih poročil Slovenske maticе.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

– /

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Osnutek zakona je bil javno objavljen 2. 9. 2016 na spletnih straneh e-demokracije in na spletni strani http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Zakonodaja/Predpisi_v_pripravi/20

[16/SLO_matica - OSNUTEK_ZSM.pdf](#). Javna predstavitev je trajala do 3. oktobra 2016. Predlog zakona je bil neposredno poslan Nacionalnemu svetu za kulturo, Kulturniški zbornici Slovenije in Slovenski matici. Pripombe in predloge, ki so bile le redakcijske, je predložilo le društvo Slovenska matica.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Anton Peršak, minister

Damjana Pečnik, državna sekretarka

mag. Igor Teršar, generalni direktor Direktorata za ustvarjalnost MK

Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve MK

dr. Helena Jaklitsch, sekretarka

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Slovenska matica je nacionalna kulturna in znanstvena institucija, ki združuje posameznike in posameznice (v nadaljnjem besedilu: posamezniki) s področja kulture ter humanističnih in naravoslovnih ved.

(2) Slovenska matica je avtonomna institucija, ki nadaljuje tradicijo najstarejšega slovenskega kulturnega in znanstvenega društva, ustanovljenega leta 1864.

2. člen

(1) Slovenska matica je ustanovljena kot društvo in deluje v javnem interesu, v katerega se kot člani in članice (v nadaljnjem besedilu: člani) na podlagi povabila društva ter v skladu s tradicijo in statutom društva imenuje oziroma izvoli vrhunske znanstvene, umetniške ali kulturne delavce in delavke (v nadaljnjem besedilu: delavci).

(2) Republika Slovenija zagotavlja pogoje za delo in razvoj Slovenske matice na način, določen s tem zakonom, in pod pogojem, da se delovanje in namen društva s statutom bistveno ne spremenita.

II. NAMEN DELOVANJA

3. člen

(1) Namen Slovenske matice je spodbujanje in razvijanje kulturne in znanstvene ustvarjalnosti v Sloveniji, tako da pri svojem delu združuje vrhunske znanstvene in kulturne delavce s področij umetnosti, humanistike, družboslovja, naravoslovja, tehnike in medicine.

(2) Slovenska matica svoj namen uresničuje tako, da:

- organizira področne in interdisciplinarne razprave o znanstvenih in kulturnih vprašanjih slovenske preteklosti, sedanosti in razvijanju načrtov za slovensko ustvarjalno prihodnost;
- razvija mednarodno sodelovanje na področjih svojega delovanja;
- opravlja druge naloge v skladu s tem zakonom in svojim statutom.

4. člen

(1) Slovenska matica v javnem interesu na področju kulture opravlja naslednje naloge:

- razvija izvorno slovensko umetniško ustvarjalnost in ohranjanja izročila različnih področij

slovenske umetnosti;

- izdaja domača in tuja leposlovna in humanistična dela splošnega pomena;
- skrbi za slovenski jezik tako v Sloveniji kot v slovenskem zamejstvu in zdomstvu;
- spodbuja organiziranje in poživljanje kulturne dejavnosti v celotnem slovenskem kulturnem prostoru, pri čemer se povezuje s kulturnimi organizacijami in posamezniki;
- promovira slovenske umetniške dosežke v tujini.

(2) Slovenska matica v javnem interesu na področju znanosti opravlja naslednje naloge:

- prireja simpozije, okrogle mize in predavanja o naravoslovnih in humanističnih temah, pomembnih za razvoj slovenske znanosti;
- izdaja znanstvene monografije in poljudnoznanstvena dela s področja naravoslovja, tehnike, humanistike in medicine;
- ohranjanja znanstveno izročilo na področju naravoslovja in tehnike ter zgodovine šolstva in izobraževanja;
- povezuje se s sorodnimi organizacijami v tujini;
- oskrbuje slovenske knjižnice v tujini, slovenske lektorate na tujih univerzah in v drugih znanstvenih organizacijah z deli slovenskih znanstvenikov;
- s svojim člani pomembno prispeva k znanstvenemu udejstvovanju in se s svojimi predlogi lahko vključi v načrtovanje tako znanstvene kot izobraževalne politike.

III. SREDSTVA ZA DELO SLOVENSKE MATICE

5. člen

(1) Prihodki Slovenske matice so:

- sredstva državnega proračuna, pridobljena na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za kulturo, in v soglasju z ministrstvom, pristojnim za znanost, izdana v skladu s tem zakonom,
- članarine in prispevki članov,
- prihodki od prodaje trgovskega blaga, storitev in proizvodov,
- sponzorstva, donacije, dediščine in darila,
- druga javna sredstva, pridobljena v skladu s predpisi, za stroške in izdatke, ki niso predmet financiranja na podlagi odločbe iz prve alineje tega odstavka,
- sredstva od upravljanja lastnega premoženja, s katerim razpolaga in ga upravlja samostojno,
- drugi prihodki iz dejavnosti.

(2) Prihodki Slovenske matice so namenjeni izvajanju dejavnosti in nalog, določenih v tem zakonu in statutu, zagotavljanju pogojev za delovanje Slovenske matice in za poplačilo drugih stroškov v zvezi z delovanjem društva.

(3) Na podlagi usklajenega programa dela in finančnega načrta se z odločbo iz prve alineje prvega odstavka tega člena zagotovijo finančna sredstva državnega proračuna za sofinanciranje stroškov dela zaposlenih. Višina sredstev sofinanciranja se določi kot vsota osnovnih bruto plač in prispevkov delodajalca v javnem sektorju za največ tri zaposlene, uvrščene v izhodiščni plačni razred na naslednjih delovnih mestih:

- J017904, poslovni vodja programa VII/2,
- J017070, pomočnik direktorja za splošne zadeve VII/2,
- J017940, vodja trženja VII/2,

povzetih iz kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti. Sredstva zagotavljata v okviru

proračunskih možnosti ministrstvo, pristojno za kulturo, (65 %), in ministrstvo, pristojno za znanost, (35 %), v višini zneska, določenega na podlagi tega odstavka.

- (4) Slovenska matica zagotavlja jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti v javnem interesu od dejavnosti, ki ne spadajo med dejavnosti v javnem interesu, vključno z jasnim ločevanjem računovodskih izkazov, v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti.
- (5) Slovenska matica odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Republika Slovenija za obveznosti Slovenske matice ne odgovarja.

IV. NADZOR NAD DELOVANJEM

6. člen

(1) Nadzor nad finančnim poslovanjem Slovenske matice v delu, ki je financirano z javnimi sredstvi, opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

(2) Nadzor nad zakonitostjo, smotrnostjo in namensko porabo proračunskih sredstev opravljata ministrstvo, pristojno za kulturo, in ministrstvo, pristojno za finance.

V. JAVNOST DELA

7. člen

Slovenska matica zagotavlja javnost svojega dela, pri tem pa se upoštevajo omejitve, ki izhajajo iz predpisov, ki urejajo varovanje osebnih in tajnih podatkov, in drugih predpisov.

VI. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

Najpozneje v enem mesecu od dneva začetka veljavnosti tega zakona pristojni organ Slovenske matice pristojnemu ministrstvu predloži v uskladitev predlog letnega programa dela na podlagi poziva ministrstva, pristojnega za kulturo, ob začetku veljavnosti tega zakona. Financiranje po tem zakonu se začne izvajati v letu 2018.

9. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

1. člen

Zakon opredeljuje Slovensko matico kot avtonomno institucijo z najdaljšo tradicijo slovenskega kulturnega in znanstvenega društva, v katero se združujejo posamezniki s področij kulture ter humanističnih in naravoslovnih ved.

2. člen

Gre za pravno-statusno določbo, ki jasno opredeljuje nevladni status Slovenske matice kot društva, hkrati pa dolžnost Republike Slovenije, da zagotavlja Slovenski matici pogoje za delo in razvoj na način, določen v tem zakonu. Člani Slovenske matice so v skladu s tradicijo in statutarnimi pravili društva vrhunski znanstveni, umetniški ali kulturni delavci, ki so imenovani oziroma izvoljeni na podlagi povabila društva.

3. člen

Z zakonom se določi namen delovanja Slovenske matice. Namen Slovenske matice je spodbujanje in razvijanje kulturne in znanstvene ustvarjalnosti v Sloveniji, tako da pri svojem delu združuje vrhunske znanstvene in kulturne delavce s področij umetnosti, humanistike, družboslovja, naravoslovja, tehnike in medicine.

4. člen

Z zakonom se opredelijo naloge, ki jih Slovenska matica opravlja v javnem interesu na področju kulture in znanosti.

5. člen

Opredelijo se prihodki za delovanje Slovenske matice. Na podlagi programa dela in finančnega načrta ter v skladu s prvo alineo prvega odstavka 14. člena bosta na podlagi tega zakona ministrstvo, pristojno za kulturo, in ministrstvo, pristojno za znanost, izdala odločbo v skladu s tem členom, s katero bosta v okviru proračunskih možnosti zagotovila sredstva za stroške dela (za plače in prispevke delodajalca) za največ tri zaposlene. Višina sredstev, ki jih zagotovi posamezno ministrstvo, se določi na podlagi izhodiščnih osnovnih bruto plač (brez dela plače za delovno uspešnost in dodatkov, povračila stroškov v zvezi z delom, regresov in morebitnih drugih stroškov) za naslednja delovna mesta: J 017904 (izhodiščni plačni razred 40), J 017070 (izhodiščni plačni razred 35) in J 017940 (izhodiščni plačni razred 32), povzeta iz kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti ter pripadajoče prispevke delodajalca. Delovna mesta so določena na podlagi primerljivosti nalog posameznega delovnega mesta:

- J 017904, poslovni vodja programa VII/2, ki ga zaseda tajnik in glavni urednik društva,
- J 017070, pomočnik direktorja za splošne zadeve VII/2, ki ga zaseda pomočnica tajnika - urednika in tehnična urednica knjig,
- J 017940, vodja trženja VII/2, ki ga zaseda vodja prodajnega oddelka.

Razmejitev financiranja med ministrstvom, pristojnim za kulturo, in ministrstvom, pristojnim za znanost, se določi v deležu od celotnega določenega zneska financiranja, ki ga zagotavlja posamezno ministrstvo, saj gre za delovna mesta zaposlenih, ki pokrivajo obe področji delovanja. V odločbi o financiranju se navede znesek, ki ga bo zagotovilo posamezno ministrstvo.

Druga javna sredstva za izvajanje programa oziroma projektov, ki so v javnem interesu, pa bo morala Slovenska matica še naprej pridobivati v skladu s predpisi, ki urejajo dodeljevanje javnih sredstev.

Poleg sredstev državnega proračuna so prihodki Slovenske matice tudi nejavna sredstva, kot so članarine in prispevki članov, prihodki od prodaje trgovskega blaga, storitev in proizvodov, sponzorstva, donacije, dediščine in darila, sredstva od upravljanja lastnega premoženja, s katerim razpolaga in ga upravlja samostojno, ter drugi prihodki iz dejavnosti društva. Sredstva, ki jih bo Slovenska matica pridobila iz državnega proračuna, pridobljena na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za kulturo, in ministrstva, pristojnega za znanost, so namenska (za sofinanciranje stroškov dela zaposlenih), druga javna sredstva, pridobljena v skladu s predpisi, bodo namenjena v skladu s postopkom dodelitve. Druga pridobljena nejavna sredstva bodo namenjena splošnim stroškom oziroma stroškom za delovanje Slovenske matice in izvajanje programa.

Slovenska matica mora zagotavljati jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti v javnem interesu od dejavnosti, ki ne spadajo med dejavnosti v javnem interesu, vključno z jasnim ločevanjem računovodskih izkazov, v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti. Določi se tudi odgovornost Slovenske matice tako, da za svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem, Republika Slovenija pa za obveznosti Slovenske matice ne odgovarja.

6. člen

Nadzor nad finančnim poslovanjem v delu, ki je financiran z javnimi sredstvi Slovenske matice, izvaja Računsko sodišče RS, nadzor nad zakonitostjo, namenskostjo in smotrnostjo porabe sredstev pa ministrstvo, pristojno za kulturo, in ministrstvo, pristojno za finance.

7. člen

Slovenska matica je zavezana k javnosti delovanja ob upoštevanju omejitev, ki izhajajo iz predpisov, ki urejajo varovanje osebnih in tajnih podatkov, in drugih predpisov.

8. člen

Prehodna določba je namenjena nemoteni uveljavitvi tega zakona ob hkratnem nemotenem delovanju Slovenske matice. Financiranje po tem zakonu se lahko ne glede na njegovo uveljavitev začne

izvajati šele v letu 2018.

9. člen

Člen določa začetek veljavnosti zakona.